

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 17Csp/152/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122210197
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Lampartová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8122210197.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

2 17Csp/152/2022

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Evou Lampartovou v spore žalobkyňa: A. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom C. X, XXX XX D., právne zastúpená: JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: TELERVIS PLUS, a.s., so sídlom Staré Grúnty 7, 841 04 Bratislava, IČO: 35 717 769, o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, takto

rozhodol:

2 17Csp/152/2022

I. Súd u r č u j e , že úver zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 29.08.2012 je bezúročný a bez poplatkov.

II. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka v zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 29.08.2012 v článku I., a to v časti znení: „Za poskytnutie úveru si veriteľ účtuje odmenu vo výške 18 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov a vo výške 5 % z istiny pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka v zmluve o poskytovaní domáceho servisu zo dňa 29.08.2012 uvedená v časti II. Práva a povinnosti zmluvných strán bod 2.2, a to v časti v znení: „Klient sa zaväzuje využívať domáci servis a zaplatiť poskytovateľovi odmenu v celkovej výške 161,- EUR, a to v pravidelných 2 mesačných splátkach vo výške 80,50 EUR.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania, vrátane trov prvoinštančného konania vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 17Csp/7/2022, v plnom rozsahu s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

9 17Csp/152/2022

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 17.01.2022 domáhala, aby súd určil, že úver zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 29.08.2012 je bezúročný a bez poplatkov, súčasne, aby zaviazal žalovaného vydať jej bezdôvodné obohatenie vo výške 227,50 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 227,50 EUR od druhého dňa po dni doručenia žaloby žalovanému do zaplatenia sumy 227,50 EUR a napokon sa tiež domáhala určenia, že zmluvná podmienka v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 29.8.2012 uvedená v článku I. v časti v znení „Za poskytnutie úveru si veriteľ účtuje odmenu vo výške 18 % z istiny pri úvere

poskytnutom na 13 mesiacov a vo výške 5 % z istiny pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov.“, ako aj zmluvná podmienka v Zmluve o poskytovaní domáceho servisu zo dňa 29.08.2012 uvedená v časti II. Práva a povinnosti zmluvných strán v bode 2.2. v časti v znení: „Klient sa zaväzuje využívať domáci servis a zaplatiť poskytovateľovi odmenu v celkovej výške 161,- Eur a to v pravidelných 2 mesačných splátkach po 80,50 Eur.“ sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami v spotrebiteľskej zmluve. Uplatnila si tiež náhradu trov konania.

2. Dňa 27.1.2022 súd doručil žalovanému žalobu s prílohami spolu s uznesením tunajšieho súdu č.k. 17Csp/7/2022-21 zo dňa 25.1.2022, ktorým ho vyzval, aby sa v lehote 15 dní od doručenia tohto uznesenia písomne vyjadril k žalobe, uviedol vo vyjadrení rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojil listiny, na ktoré sa odvoláva a označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ak uplatnený nárok v celom rozsahu neuznáva. Súčasne bol poučený, že ak sa v uvedenej lehote nevyjadrí, súd môže aj bez nariadenia pojednávania rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie.

3. Žalovaný sa k podanej žalobe nevyjadril.

4. Rozsudkom pre zmeškanie č.k. 17Csp/7/2022-27 zo dňa 27.05.2022 tunajší súd na návrh žalobkyne vyhovel žalobe žalobkyne v časti o zaplatenie sumy 227,50 EUR s prísl. a to tak, že výrokom I. zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni sumu 227,50 EUR titulom bezdôvodného obohatenia spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 227,50 EUR od 29.01.2022 do zaplatenia, a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a výrokom II. Vylúčil vec v prevyšujúcej časti na samostatné konanie, v ktorom rozhodne aj o trovách konania. Voči predmetnému rozsudku podala odvolanie iba žalobkyňa, ktorá navrhovala, aby bolo rozhodnuté aj o nároku na náhradu trov konania v časti vyhovujúceho výroku. Krajský súd v Prešove uznesením č.k. 17CoCsp/35/2022-64 zo dňa 27.10.2022 odvolanie žalobkyne odmietol. Rozsudok pre zmeškanie č.k. 17Csp/7/2022-27 zo dňa 27.05.2022 tak nadobudol právoplatnosť dňa 01.06.2022.

5. Po zapísaní veci vo vylúčenej časti pod novou spisovou značkou súd nariadil termín pojednávania na deň 29.09.2023. Predmetné pojednávanie súd vykonal v neprítomnosti žalobkyne a žalovaného, iba za účasti právneho zástupcu žalobkyne. Žalobkyňa nebola na pojednávanie osobitne predvolávaná. Žalovanému bolo predvolanie na pojednávanie doručené dňa 08.08.2023 a tento svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnil, o odročenie pojednávania nežiadal.

6. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi (zo spisu 17Csp/7/2022 na čl. 5 zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 520121032 zo dňa 29.08.2012, na čl. 6 zmluva o poskytovaní domáceho servisu, na čl. 9 rozsudok Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 3C/7/2012 zo dňa 29.02.2012), oboznámil sa so skutkovými tvrdeniami žalobkyne i s ostatným obsahom spisu a zistil nasledovný skutkový stav:

7. Z predloženej Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXX zo dňa 29.08.2012 vyplýva, že žalovaný poskytol žalobkyni bezúčelový, hotovostný, spotrebiteľský úver vo výške 350 EUR. Úver poskytoval za celkový úrok vo výške 14 % z istiny pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov. Za poskytnutie úveru si veriteľ účtoval odmenu vo výške 5 % z istiny pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov. V zmluve je uvedené zachytené v dojednaní v čl. I. nasledovne: „Úver je poskytnutý za celkový úrok vo výške 20 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov a vo výške 14 % z istiny pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov. Za poskytnutie úveru si veriteľ účtuje odmenu vo výške 18 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov a vo výške 5 % z istiny pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov (ďalej úrok a odmena spoločne označované ako „odplata“).“ Žalobkyňa sa v zmysle zmluvy zaviazala žalovanému uhradiť istinu vo výške 350 EUR a odplatu vo výške 66,50 EUR, t.j. celkovo dlžnú čiastku na úhradu vo výške 416,50 EUR. Žalobkyňa sa zaviazala uhradiť žalovanému úver riadne a včas vrátane odplaty v 7 mesačných splátkach, a to nasledovne: prvé dve mesačné splátky po 7 EUR a ďalších päť mesačných splátok po 80,50 EUR, pričom prvá splátka je splatná v 10. deň po uzatvorení zmluvy, každá ďalšia splátka až do úplného zaplatenia je splatná 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. Žalovaný bol oprávnený žiadať od dlžníka vrátenie celej dlžnej sumy po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením jednotlivej splátky, ak sa zmluvné strany nedohodnú písomne inak. Priemerná RPMN bola uvedená v zmluve vo výške 40,87 %. RPMN bola uvedená iba v obchodných podmienkach, a to vo výške 66,19 % pri splatnosti úveru na 7 mesiacov.

8. Okrem zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX bola dňa 29.08.2012 medzi stranami sporu uzatvorená aj Zmluva o poskytovaní domáceho servisu, na základe ktorej sa poskytovateľ – žalovaný zaviazal klientovi – žalobkyni poskytnúť domáci servis v mieste jej trvalého bydliska, pričom žalobkyňa sa zaviazala uvedený domáci servis využívať a zaplatiť zaň žalovanému odmenu v celkovej výške 161 EUR v dvoch pravidelných mesačných splátkach vo výške 80,50 EUR. Uvedené je v dotknutej zmluve zachytené v dojednaní v čl. II. bode 2.2 v časti v znení: „Klient sa zaväzuje využívať domáci servis a zaplatiť poskytovateľovi odmenu v celkovej výške 161 EUR a to v pravidelných 2 mesačných splátkach vo výške 80,50 EUR.“

9. Podľa § 488 Občianskeho zákonníka (ďalej aj len „OZ“), záväzkovým vzťahom je právny vzťah z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

10. Podľa § 489 OZ, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia, alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

11. Podľa § 497 Obchodného zákonníka (ďalej aj len „ObZ“), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, že dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

12. Podľa § 499 ObZ, za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytnutie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

13. Podľa § 1 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „ZoSÚ“), v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby, alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

14. Podľa § 2 písm. d) ZoSÚ v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spojené spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

15. Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

16. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y).

17. Podľa § 11 ods. 4 ZoSÚ v aktuálnom znení spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.18ba)

18. Podľa § 52 ods. 1 OZ v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

19. Podľa § 53 ods. 9 OZ v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 165 najneskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

20. Podľa § 53 ods. 1 OZ v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné

podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

21. Podľa § 53 ods. 2 OZ v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, sa za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

22. Podľa § 53 ods. 5 OZ v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

23. Podľa § 53a ods. 1 OZ, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch ako je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje, alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky, alebo podmienky s rovnakým významom, zmluva so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ ma rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu, alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

24. Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

25. Podľa § 567 ods. 1 OZ dlh sa plní na mieste určenom dohodou účastníkov. Ak nie je miesto plnenia takto určené, je ním bydlisko alebo sídlo dlžníka.

26. Podľa § 298 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“), súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou. Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

27. Podľa § 3 ods. 3 a 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhromím záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

28. Medzi stranami konania vznikol uzavretím zmluvy právny vzťah, ktorý od svojho vzniku je nevyhnutné posudzovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.) a právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ako aj zákona č. 129/2010 Z.z.). Žalovaný pri uzatváraní zmluvy o úvere vystupoval ako veriteľ s poukazom

na predmet podnikania a žalobkyňa vystupovala ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy o úvere nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej, alebo podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľský charakter zmluvy je nepochybný aj tým, že zmluva bola žalobcom pripravená vopred na formulári vrátane znenia obchodných podmienok bez možnosti zasiahnuť do jej znenia žalobkyňou ako spotrebiteľkou. V zmysle zák. č. 129/2010 Z.z. musí mať zmluva o spotrebiteľských úveroch písomnú formu a musí obsahovať v zákone taxatívne uvedené náležitosti. Zákon priamo sankcionuje absenciu určitých náležitostí, a to buď neplatnosťou zmluvy (písomnosť zmluvy) alebo stanovuje, že zmluva síce je platná, ale úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

29. Prípustnosť žaloby o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru súd vyvodil z § 11 ods. 4 ZoSÚ, ktoré bolo do zákona č. 129/2010 Z.z. zaradené s účinnosťou od 01.01.2018. Podľa uvedeného ustanovenia sa spotrebiteľ môže domáhať pred súdom určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru žalobou. Podľa názoru súdu sa jedná o procesné ustanovenie umožňujúce podanie takejto žaloby bez preukazovania naliehavosti právneho záujmu, ako je to upravené v § 137 písm. d) CSP (žaloba o určenie právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu). K tomuto ustanoveniu nie je prechodná úprava a keďže je ho potrebné vnímať ako procesnoprávne ustanovenie, platí aj pre skoršie právne vzťahy, prípadne aj žaloby podané pred 01.01.2018, a teda nie je možné v tejto súvislosti uvažovať o zákaze retroaktivity tejto právnej normy.

30. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný nerozporoval žiadne skutkové okolnosti, ani právne posúdenie zo strany žalobkyne, súdu sa javí, že medzi stranami ani nie je sporné, že úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Súd sa stotožňuje s argumentáciou žalobkyne, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere absentujú obligatórne náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f), i) a j) ZoSÚ, a teda v zmluve zjavne absentuje uvedenie doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termíne konečnej splatnosti (v zmysle eurokonformného výkladu vyjadrenie dĺžky trvania úveru), úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru (je uvedený úrok i odmena, avšak absentuje úroková sadzba, prípadne podmienky jej uplatňovania) a tiež absentuje RPMN, ktoré je uvedené iba v rámci Obchodných podmienok, drobným písmom spolu s inými menej podstatnými zmluvnými dojednaniami. Už aj len absencia jednej obligatórnej náležitosti má za následok v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

31. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a citovanú právnu úpravu súd prvým výrokom určil, že úver poskytnutý na základ dotknutej zmluvy o spotrebiteľskom úvere je bezúročný a bez poplatkov.

32. Žalobu o neprijateľnosť zmluvnej podmienky je potrebné považovať za žalobu o určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d) Civilného sporového poriadku (ďalej aj len „CSP“), teda za žalobu o určenie právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Osobitným právnym predpisom je § 3 ods. 3, 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Taktiež možnosť súdu, aj bez návrhu, výslovne uviesť neprijateľnú zmluvnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy vo výroku rozhodnutia, vyplýva priamo z § 298 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Účelom takého výroku, ktorý môže byť prijatý aj na návrh, aj bez návrhu strany konania - spotrebiteľa, je to, aby dodávateľovi vznikla povinnosť zdržať sa používania takej podmienky vo všetkých zmluvách so spotrebiteľmi, resp. aj podmienky s rovnakým významom. Túto povinnosť na základe výroku môže uplatniť každý spotrebiteľ dotknutý podmienkou opísanou vo výroku takéhoto rozsudku. Takýto rozsudok nepredstavuje prekážku v rozsúdenej veci (res iudicate) pre spory dodávateľa s inými spotrebiteľmi, ktorí neboli stranami v konaní, v ktorom bol vyhlásený tento rozsudok. Iní spotrebiteľia sa nemôžu v prípadných sporoch brániť nedostatkom procesnej podmienky spočívajúcej v prekážke rozsúdenej veci, ale musia dosiahnuť vo vlastných veciach meritórny výrok príslušného súdu. V zmysle aktuálnej právnej úpravy sa teda spotrebiteľ domnievajúci sa neprijateľnosti zmluvných dojednaní v ním uzatvorenej spotrebiteľskej zmluve môže bez ďalšieho (predovšetkým bez potreby naliehavého právneho záujmu, či uplatňovania iných práv, ktorých uplatnenie by malo svoj základ v určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky) domáhať voči dodávateľovi ochrany svojich práv žalobou o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve podľa § 137 písm. d) CSP v spojení s § 53 ods. 1, 4 a 5, Občianskeho zákonníka, § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 3 a 5 zákona o ochrane spotrebiteľa a § 298 ods. 1 CSP.

33. Ohľadom neprijateľnosti zmluvných podmienok uvedených v zmluve o spotrebiteľskom úvere a v zmluve o poskytovaní domáceho servisu súd zistil, že uvedené zmluvné podmienky už boli (minimálne) tunajším súdom vyhlásené za neprijateľné zmluvné podmienky. Napríklad obe zmluvné

podmienky boli určené za neprijateľné rozsudkami Okresného súdu Prešov č.k. 8Csp/67/2022-28 zo dňa 09.06.2022, č.k. 13C/411/2015-62 z 09.11.2021, 19Csp/58/2017-69 zo dňa 14.06.2018 (ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9Co/165/2018 zo dňa 25.04.2019) alebo iba zmluvná podmienka v zmluve o poskytovaní domáceho servisu bola určená za neprijateľnú rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 29Csp/96/2017-202 zo dňa 11.03.2019, 16Csp 20/2017-47 zo dňa 21.09.2017 (ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8Co/153/2017 zo dňa 29.10.2018). Súd preto na uvedené rozsudky, týkajúce sa totožných zmluvných podmienok plne odkazuje.

34. Na podporu ešte dodáva, že čo sa týka odmeny za poskytnutie úveru, nejedná o hlavný predmet plnenia, ktorý by bol vylúčený zo súdneho prieskumu podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Hlavný predmet plnenia je v prípade úveru vyjadrený v § 497 Obchodného zákonníka. V rámci dokazovania nebolo preukázané, že by išlo o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku. Táto zmluvná podmienka je súčasťou štandardnej formulárovej zmluvy, ktorú žalobkyňa mohla len prijať, alebo neprijať. Dojednanie o odmene za poskytnutie úveru je neprijateľné pre neurčitosť ako v cene, tak aj v predmete plnenia. Výška odmeny je priamo odvodená od hodnoty poskytnutej istiny, pričom podrobnosti mechanizmu, ktorý mení jej reálnu výšku pre každého spotrebiteľa zvlášť, v zmluve o spotrebiteľskom vysvetlení nie je a zároveň žalovaný neuvádza, za čo sa uvedená odmena uhrádza. Javí sa to skôr ako zmluvné dojednanie obchádzajúce právnu úpravu (§ 497 Obchodného zákonníka a § 9 ods. 2 písm. i/ ZoSÚ), keďže ako odplatu za poskytnutie úveru si odvíjajúc sa od výšky istiny uplatňuje veriteľ jednak úrok z istiny i odmenu z istiny, vyjadrené samostatne. V zmysle § 497 Obchodného zákonníka dlžník má veriteľovi za poskytnutie finančných prostriedkov formou úveru vrátiť jednak finančné prostriedky a tiež úroky. Hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa spočíva vtom, že si žalovaný nárokuje poplatok (odmenu) za niečo, čo ani nie je objasnené, bez vysvetlenia mechanizmu výpočtu výšky, na čo táto odmena slúži, čo presne predstavuje.

35. Čo sa týka druhej zmluvnej podmienky, Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 29.08.2012 sa javí ako vnútená na podpis spolu s pripravenou zmluvou o spotrebiteľskom úvere, o ktorú mal spotrebiteľ reálne záujem. Žalovaný nerozporoval tvrdenia žalobkyne, že jej dal súčasne na podpis viacero listín. Z pohľadu posúdenia neprijateľnej zmluvnej podmienky a vylúčenia súdnej kontroly je potrebné prijať logický záver o tom, že aj v tomto prípade súdna kontrola nemôže byť vylúčená. Ide o akcesorickú zmluvu nadväzujúcu na úverovú zmluvu, keďže jej obsahom bolo v podstate preberanie a zaúčtovanie splátok. Spätosť predmetnej zmluvy je daná tým, že v prípade neuzavretia zmluvy o úvere by bolo bezpredmetné uzatvárať zmluvy o poskytnutí domáceho servisu, keďže bez poskytnutia úveru by ani neexistovala povinnosť žalobkyne plniť dlh zo zmluvy o úvere v splátkach. Odmena za predmetnú službu bola stanovená pevnou sumou vo výške 161 EUR t.j. sumou vyššou ako odplata, ktorú mala žalobkyňa uhradiť zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V zmysle bodu 2.1. zmluvy mali byť služby poskytované v mieste trvalého bydliska dlžníka, prípadne v mieste určenom dohodou zmluvných strán. Podľa vyššie citovaného ustanovenia § 567 ods. 1 OZ, dlh sa plní na mieste určenom dohodou účastníkov. Ak nie je miesto plnenia takto určené, je ním bydlisko alebo sídlo dlžníka. Zo zákona teda vyplýva, že dlh sa platí, ak sa nedohodnú inak, v mieste bydliska dlžníka (spotrebiteľa). Žalobkyňa mala platiť odmenu za službu, ktorou žalovaný vyberá splátky v jej mieste bydliska (alebo inom mieste podľa dohody), pričom z ustanovenia § 567 ods. 1 OZ jej takéto právo vyplýva bezplatne. Zmluva o poskytovaní domáceho servisu teda nemá pre žalobkyňu po materiálnej stránke žiadne výhody. Je nepochybné, že žalobkyňa by nesúhlasila s takouto podmienkou po individuálnom dojednaní, pokiaľ by mala vedomosť o tom, že táto služba by mala byť zadarmo a navyše za stavu, že túto zmluvu musela uzatvoriť k zmluve o spotrebiteľskom úvere, a teda takouto zmluvnou podmienkou dochádza k zhoršeniu postavenia spotrebiteľa. Dojednanie odplaty zakladá značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Súd je preto toho názoru, že dotknutá zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytovaní domáceho servisu, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto je neprijateľná.

36. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti a citovanú právnu úpravu súd druhým a tretím výrokom určil dve neprijateľné zmluvné podmienky v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Žiada sa dodať, že dôsledkom neprijateľnosti predmetných zmluvných dojednaní je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka ich neplatnosť.

37. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

38. Podľa § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

39. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP a § 262 ods. 1 CSP, tak, že plne úspešnej žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania voči neúspešnému žalovanému v plnom rozsahu a to vrátane trov prvoinštančného konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 17Csp/7/2022, keďže i v prvoinštančnom konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia bola žalobkyňa plne úspešná v konaní. O výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku vyšším súdnym úradníkom.

Poučenie:

2 17Csp/152/2022

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.